

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánlközásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetéseknek mér-sékelt díjak egyezség szerint.

VI. évfolyam.

Szászsebes, 1902. Julius 8.

41. szám.

Az egyesületi élet fejlesztése.

Miért nem lendül fel az erdőaltiszti egyesületi élet? Ezt kérdezik bizonyára sokan a tisztelt kartársak közül s miután a kérdés felette időszerű, megkísérlem ennek a kérdésnek megfejtését.

Szerény véleményem szerint oka ennek az, hogy nincs egészséges erdőaltiszti közszellem s nincs az erdőőri és vadászati altisztek közt önzetlen testvéri szeretet. Majd ha úgy fogjuk egymást szeretni, mint a jó testvérek, akkor meg lesz az erdőaltiszti közszellem is és vele a hatalmas erdőaltiszti egyesületi élet.

Téved az, a ki azt hiszi, hogy az erdőőri és vadászati egyesületi élet megalakítása, fellendülése és felvirágoztatása egyesegyedül tőlünk függ. Bár így lenne! Azt bátran merem állítani, hogy a sikerebb erdőaltiszti egyesületi munkálkodást tőlünk nem függő dolgok teszik oly nyomasztóvá és késedelmessé. Nem vádolok senkit, de viszont kérem erdészeti és vadászati kartársaimat is, hogy ne vádolják a nehézségekért és mindenféle bajokért éppen azt, a ki a legutolsó sorban hibás: az erdőaltiszti kart.

Az erdészeti és vadászati altiszti egyesületi életre is nevelni kell az embereket, mert a mit ifju korunkban meg nem szoktunk, ahhoz később rendesen csak kedvetlenül fogunk.

Véleményem szerint már a szakiskolákban, tehát az ifju erdőaltiszti növendékekkel kellene az egyesületi életet megkedveltetni, a szerint, a mint annak szép példáját látjuk a középiskolákban, felsőbb tanfolyamokon, egyetemeken, hol a különféle ifjusági körök megismertetik és megkedveltetik a fiatalokkal az egyesületi és társas életet. Tudom, hogy kartársaim közt akadnak olyanok is, kik ezt a nézetemet helyteleníteni fogják, de azt hiszem, hogy az ilyenek alig ismerték vagy ismerik az egyesületi életet és annak előnyeit. Pedig milyen lélekemelő az, midőn a nagy területen szétszórta kartársak évente legalább egyszer baráti jobbot szoríthatnak egymással s ügyesbajos dolgaikat megbeszélhetik s ez könnyen megvalósítható egyesületek létesítése által.

Igy van ez az ungvári m. kir. főerdőhivatalnál is, hol az altisztek évenként egyszer a közgyűlésen és az ezt követni szokott táncmulatságon örömtől sugárzó arczeccsal megjelennek s egymást baráti öleléssel üdvözlők.

A nélkül tehát, hogy a szakiskolai nevelés irányelveinek vitatásába bocsátkoznám, — mi egyébként is nálamnál hivatottabbaknak a feladata, — még egyszer hangsúlyozom, hogy nem lehet az erdészeti altiszteket tétlenséggel vádolni, mert hiszen ők nem lehetnek másfélék, mint a milyenekül nevelték.

De menjünk tovább egy lépéssel s nézzük meg, hogy milyen elemekből kerül ki az erdészeti altisztek túlnyomó része? Az, a ki

erdőőr, jól tudja ezt. Az erdőőri szakiskolákban helyet talál minden boldog-boldogtalan, ha az előirt kívánalmaknak megfelel s így van ez a magántanulás útján vizsgázóknál is.

A szakiskolákban találunk olyan növendékeket, kik a falusi iskolán kívül egyebet nem végeztek s így minden tudásuk arra szorítkozik, a mit ott tanultak, vannak ismét olyanok is, kik 1, 2 legfeljebb 3 gimnasiális vagy polgári osztályt tanultak végig; akadnak többen, kik megunták a mesterségüket, a dijnokoskodást s fölcsapnak szakiskolai növendékeknek. Ugyanilyen a helyzet a magán uton készülők és vizsgázóknál is. Tessék már most e közt a sok különféle irányban nevelt existenzia közt fölébreszteni és fejleszteni a szeretetet az erdőőri fontos hivatás irányában! Vajjon lehet az ilyen sokféle multú, képzettségű és erkölcsű jelöltekben egy csapásra erdészeti vagy vadászati altiszti közszellemet teremteni? Én azt hiszem, hogy nem!

Kit az élet már az úgynevezett „arany” ifjukorban meggyötört s átment a különféle szenvedés és nélkülözés iskoláján, mit visz az vajjon magával az életbe? Bizon nem egyebet, mint a világgal és önmagával való meghasonlást, a további küzködés pedig elfásulttá, rideg lelkűvé teszi.

Az erdészeti pályára lépő ifju ha leteszi az erdőőri szakvizsgát s a jó szerencse ott áll az oldalánál, 3—4 év multán erdőőr lesz s miután terhes szolgálata mellett nem maradhat

egyedül, megnősül. Azután jönnek a gyermekek, egyik a másik után s a mint ezek szaporodnak, úgy szaporodik az ő gondja is. Majd egy, majd más ruhadarabra van szükség, pedig sokszor bizon alig jut száraz kenyérre is. Így van ez kivált a járási és magán uradalmi alkalmazottak nagy részénél; a kincstáriaknál — hála a vezető férfiak bölcs belátásának és atyai gondoskodásának, — immár türhető lett az erdészeti altisztek helyzete. A kartársak nagy része tehát még mindig nyomorog s ilyen viszonyok mellett hogy lehessen azután közszellemet teremteni? Közszellem? Testvéri szeretet? Nincs és nem is lesz az erdők eme művelőinél mindaddig, míg csak az erre a pályára készülődők nem lesznek arra nevelve.

A rideg élet sok mindent megsemmisít kivált az anyagiasság mai korában. Az emberek legnagyobb része megalkuszik a helyzettel s a meggyőződés a vidékkel és annak szokásaival együtt változik. A legtöbbnek az a törekvése, hogy a kegyet el ne veszítse; hogy ezt milyen áron éri el, az mellékes. Ki ne akarna I. oszt. főerdőőr lenni, vagy rosszabb állomást jobbal felcserélni s ki ne kíváncznék faluból városba vagy megfordítva? Igen, de ezeket az óhajtasokat csak akkor lehet elérni, ha tetszünk.

Ebből támad azután sok helyütt olyan közszellem, melyben ugyan nincsen köszönet s mely megteremti a stréberséget. Hizelgés, árulkodás, ármány, ezek azok a tulajdonságok,

A vadorzó.

(A „Vadászat és Állatvilág” után.)

— Irta: tordátfalvi Halmágyi Lajos. —

E pillanatban Caesar eléim került s kérdőleg nézett reám. Mereven szegeztem rá szemeimet, mire ő lecsendesedve botorkált mellettem. Szemeit azonban dühösen forgatta s olykor megmegállva, hátratekintgetett. A kedves állat talán megérezte a nagy veszélyt, mely szeretett gazdáját fenyegette s azon csodálkozott, hogy miért nem engedem szabadjára.

Így telt el néhány másodperc, mely alatt a halál kapuja alatt átsétáltam, minden pillanatban el lévén reá készülve, hogy a vadorzó puskájának golyója főbe, vagy oldalba talál.

Egy útkanyarulatot pillantottam meg. Kissé szapo-

ráztam feléje lépteimet és — megkönnyebbülten sóhajtottam fel. Túl voltam a veszélyen.

No, most előre!

Hamarosan felküzdöttem magam a hegygerinczre, a hol Maxit egy fatönkön üldögélve találtam. Csodák csodája — nem pipázott.

— Mi az Maxi? — kértem. Mi baja, hogy olyan sápadt? Talán megijesztette valaki?

— Tekintetes uram — sopánkodott az öreg — nem jó napot választottunk a szalonkázásra.

Képzeld csak! A mint elváltunk, én alig haladtam a hegy derekáig, midőn beszélgetést hallottam. Kivehettem az alakokat is. Piros szólott Dányának: „Én lelövöm, ha megszólít. Te majd a vén baktort intézd el. Ha lövést hallasz, úgy okvetlenül lödd le az öreget, mert az elárulhat. Csak ügyesen Dánya, légy okos!” . . .

De már erre a beszédre igyekeztem ám tovább iramodni s valami bokor mögé jól elrejtőzni. A Dánya alighanem megszeppent, mert kis idő múlva láttam, a

melyek köztünk nem egyet elcsufítanak s mégis aki ezekkel szembeszállani mer és nem tart együtt a stréberekkel, jaj annak!

Egyedüli szószólonk, a mi lapunk számtalanszor rámutatott arra az irányra, melyet követnünk kellene, hogy boldogulhassunk s felhivta figyelmünket a fiókegyesületek alakítására, de mi haszna? Egy—két vidéket kivéve bizon süket füleknek prédikál s ha másfelé is próbál egypár lelkes kartárs másokat buzdítani, a mivel sem törődő nagyobb tömeg lehurrogja, kigúnyolja őket.

A legfőbb hiba pedig abban rejlik, hogy éppen azok, kiknek irányítaniok kellene altisztjeiknek úgy bel, mint küléletét, eltekintve a rideg szolgálati érintkezéstől, alig törődnek velük, sőt örülnek annak, ha eltompul bennük az önérzet és az önállóság után való vágyakozás. Nem hűséges munkatársat keresnek az altisztben, hanem hizelgő rabszolgát. Igaz, hogy itt is találkozunk derék, önzetlen férfiakkal, kiket nem lehet ez alá a kalap alá vonni, no de ezek kerületeiben van is látszatja annak úgy a szolgálatban, mint a magán életben.

A buzdítás és irányítás forrása a szeretet és a kölcsönös tisztelet és megbecsülés. Ott, a hol ezek megvannak, nem nehéz egyes önzők fölött diadalt aratni.

Valóban itt lenne már az ideje annak, hogy szakítva a vigasztalan multtal, végre észre térnénk s mindnyájan, a hányan vagyunk, beállanánk a szeretet és testvériség szolgálá-

latába. Pedig ez nem is olyan nehéz feladat s nem kell hozzá semmi egyéb, mint egy kis jóindulat és szilárd akarat s az, hogy a magánérdekeket alája tudjuk rendelni a közös érdekeknek.

Kér közben, vállat vállhoz vetve munkálkodjunk mindnyájan az egészséges közszellem megteremtésén!

Répay Albert

Nehány szó a gyümölcsborról.

Hazánkban oly idegenszerű a gyümölcsbor, hogy szinte előítélet fogott el magamat is önkénytelenül, a midőn először hallottam egy híres magyarországi birtokost érdekében felszólalni.

Ez előítélet azonban megszűnt, mióta bővebben foglalkoztam mindavval, ami előnyt annak készítése nyújt.

De nemcsak nálunk, hanem még a gyümölcsbor hazájában is sok ellensége akad e szerény, de nagyon hasznos és kiválólag keresett italnak.

Pedig hát — hogy a legrövidebb számitással éljek — egy hektoliter gyümölcsmust előállításához nem szükséges több, mint 1·25 hektoliter mustgyümölcs s a must hektoliterje 12—20 koronaért mindig értékesíthető helyben; tehát jobban fizet mindenestre, mint maga a gyümölcs, a melynek eladásánál, a haszonból az oroszlanrészt soha sem a termelő, hanem mindig a kereskedő huzza, kivált akkor, ha a termést messze kell elszállítani s a közlekedés hiányos.

A gyümölcsmust készítésénél csak az aszalás előnyösebb; de csak akkor, ha az rendszeresen üzetik!

mint a két nyúllal a derekán, szaladva ment a hegyen át. Tudtam mindjárt, hogy ettől ugyan nem kell ma félnem. De a tekintetes urat nagyon féltettem Pirostól, mert az be szokta váltani szavát.

Fölmásztam hát erre a fára ni, hogy az egész völgyet belássam. S mit láttam? Épp ekkor tért le Piros az útról az erdőbe. Mikor vagy 100 lépésre észrevette a tekintetes urat, megállott egy kicsit, aztán néhány ugrással egy nagy bokor mögött termett s ott meghúzta magát. Aztán felvonta a kakast s várt.

Mikor a tekintetes úr közelebb jött, czelba emelte a fegyverét s meg sem mozczaant. Aztán láttam, hogy a tekintetes úr arra fordítja a fejét és elállt bennem a lélekzet. No, most vége az én jó uramnak — gondoltam. De aztán, hogy a fejét megint elfordította, Piros nem lőtt, hanem megvárta, míg tekintetes uram elhalad mellette. Ah, azt borzasztó volt nézni! Elmondtam a Hiszekegyet, mignem Piros levette szemétől a puskát és hirtelen felugorva, viaszszaladt a völgybe.

Magam is csak most kezdtem átlátni, hogy minő

veszélyből menekültem ki. Egy vadorzó gázságának áldozata lenni! Brrr!

— No, Maxi — kérdém kis vártatva, mit tegyünk ezzel a két jó madárral.

— Legjobb lenne őket a főbirónál feljelenteni! Egy gondolatom támadt.

Nem, Maxi, azt nem teszem. Hanem tudja mit? Menjen le a Ferenczhez. Ott hagytuk a kocsival a fordulónál, aztán mondja meg neki, hogy csak hajtson szép csendesesen a korodi útnál levő. „Hó, megállj!” csárdaig; ott etessen és várjon meg minket. De siessen Maxi, hiszen most már nincs mitől tartani. A nap pedig hanyatlik és a szalonkahúzás mindjárt megindul.

Maxi elsietett.

— Aztán, ha jó kapásra lát szalonkát, hát csak ne kimélje őket — kiáltottam utána.

Magamra maradva, ismét elgondolkoztam a nemrég lezajlott eseményeken. Egy időre a bosszú érzete fogott el. Ha ő nem sajnált volna lelőni engemet, én sem sajnáltam volna őt tönkre tenni . . .

Már pedig a rendszeres aszalás olyannyira körülményes és annyi szakértelmet kíván, miszerint köznépünknek avagy a kisgazdáknak nem is ajánlható.

A gyümölcsbor ellen a legnagyobb és leggravitálőbb ellenvetés az lenne, hogy nálunk nincs fogyasztó közönsége; azonban nagyon téves az a nézet, hogy a fogyasztó közönséget megteremtünk nem lehet; mert hiszen a munkásnép okvetlen megkívánja, hogy a vizen kívül valami itala legyen, kivált nyáron! S mentül olesőbban kapja azt, annál szivesebben veszi. A nagy városok munkásnépe kapva-kap még az uborka levén is, a mely ilyen alakban ott elég drága pénzen értékesíthető.

A bor és sör — a mai árak mellett — oly drága, hogy azt nem győzi, de különben is, különösen nyáron, a mezei munkást mindkettő csak hevíti, a pálinka pedig, a melynek legolcsóbb borszesz és vízből álló keverékére, fájdalom, ma már annyira rászokott: még hevítőbb hatással bír, a nélkül, hogy ezen italok bármelyike egyszersmind a szomjúságot oltaná. De nem csillapítja a munkás ember szomját a víz sem, mert attól csak izzad és kimerül. Ezt a körülményt nagyon jól ismerik a szűk, füledt pesti konyhák cselédei s azért nyáron át rendszeresen isszák a szódavizet! No lám, ezt meg lehetett szokni — s a sokkal kellemebb ízű gyümölcsbort — ne lehetne? a mely erősi is őket egyszersmind a mellett, hogy szomjukat — teljes mértékben oltja.

Az oly vidékeken, hol a gyümölcsbor honos: a távoli, idegen vidékekről oda szakadt mezei munkás, a legrövidebb idő alatt annyira megszokja és megkívánja ezen italt, hogy inkább képes az ételt nélkülözni, csak mustot kapjon.

Hazánknak is van már egy ilyen vidéke a Fertő környékén, Sopron és Mosony megyékben, hol egy-egy község lakossága évről-évre gyümölcsbort iszik.

Hogy azonban valamely vidék lakosságával meg-

kedveltessük a gyümölcsbort, arra nézve nagyon kíváncsi, hogy az helyesen készíttessék és kezeltsék s akkor még a legnagyobb ingyenek nyári italává lesz.

Ha egyszer egy-egy vidéken elegendő és helyesen kezelt mustot birunk előállítani, akkor az magának nemcsak a környéken, hanem a közeli nagyobb városokban is rohamosan fog tért hódítani s a termelőnek tetemes hasznot hajtand.

Alsó és Felső-Ausztriában a gyümölcsbor már ma is szép kivitelnak örvend, különféle vidékekre; ámbár — elég csodálatos módon — ott a nagyobb városokban még csekély számú a fogyasztó közönsége.

Nagy előnye a mustalma és körtefának az, hogy a késői fagyok semmit vagy legalább sokkal kevesebbet ártanak nekik, mint egyéb alma vagy körte fajnak. Másik előny az, hogy sokkal több gyümölcsöt teremnek a must fajok, mint az egyéb fák. Ha a nemes gyümölcs jól sikerül, akkor annyira alá száll árban, hogy hectoliterenként alig-alig kap meg érte a termelő 5–8 koronát s e mellett még mennyire kell ügyelnünk szedésüknél, nehogy megütődjenek vagy zuzódjanak, a mely munka ismét csak a termelő költségeit növeli. A mustgyümölcsnél mindez nem fordul elő. Megrázzuk a fát, a gyümölcs le hull s október elején történvén a szüretelés, a gazdának és háznépének kevés egyéb dolga akad s minden idegen segély nélkül ellátja a gyümölcs törését vagy őrlését.

Mustgyümölcs termő vidékeken alig várja a nép a gyümölcsmustot, a nyers gyümölcsöt pedig nem vagy legalább is csekély mértékben szokta élvezni. De meg is becsüli a gazda az efajta fát, míg a többi gyümölcsöt majd hogy semmibe se vesszi s a cseresnyefát még annyira sem méltatja, miszerint a varjakat elüzze ágairól.

Bebizonyított tény, hogy ugyanakkora nemes gyümölcsfával beültetett terület 2–3 év alatt sem hoz annyi hasznot, mint ugyanazon területű must-

— Pszt, pszt! kor, kor, kor! — hallatszik e pillanatban hátam mögött.

Szépen himbálódzva, mint télen csendes időben a nagy hópohely, közeledett a magasban suhogva, egy erdei szalonka.

Egy pillanat s már lőtávolba jutott . . . Végig néztem a gyilkos irányvonalon . . . megnyomtam a ravaszt és a madár, szerelmi dalát abban hagyva, nagy puffanással esett a földre.

. . . És tényleg igazuk volt azoknak, kik e helyet nagyon dicsérték; mert annyi szalonkát, mint itt húzás idején, még sehol nem láttam.

A Maxit is hallottam löni és én magam hét szalonkát hoztam aggatékra.

Az első csillag feljötteivel a húzás megszűnt és Maxi odajött hozzám három darab szalonkával örömmel mondván: „Na, így már mégis csak érdemes volt idejönni. De most már mehetünk ám haza!”

Megnéztem az órát — hétre járt.

— Akkor hát menjünk Korodra.

— Mit csinál a tekintetes úr Korodon? kérdé Maxi. Hisz odahazulról is megirhatja a főszolgabíró úrnak, hogy mi történt velünk.

De a vén jáger hiába várt választ . . .

Korodra érkezve, egyenesen a bíróhoz tartottam és nyomban megbeszéltem vele tervemet.

Egy esküdtet magunkhoz véve, Piros kunyhója felé baktattunk.

A falu végén lakott, rozoga, szalmafedelű házban, Az utcára csak egy arasnyi nagyságú ablak nyílt, fele papirossal beragasztva, másik felét sűrű pizok fedte.

Bekandikáltam az ablakon és csak homályosan vettem ki Piros alakját, a mint a nyulak nyúzásával volt elfoglalva. Körüle a ház népe ült és a lecsepegő vért a vörös kopó nyalogatta föl a földről.

— Előre, bíró uram! — adtam ki a rendelkezéseket. Maxi tölts meg a fegyverét és a sarkamban úgy álljon készen puskájával, hogy ha baj van, vagy én parancsolom, Piros azonnal célba vehesse.

gyümölcsta. S mily könnyű kezelés! egy férfi és egy gyermek megőröl és kiprésel egy óra alatt 2—3 hectoliter gyümölcsöt. Tény továbbá, hogy azon vidékeken, hol gyümölcsmust van, a pálinkaivás teljesen háttérbe szorul; mily erkölcsi haszon ez!

Nem ártana csupán ezen utolsó haszna végett is beültetni mustgyümölcsössel kertjeinket s utjaink szelétét és megkísérteni a gyümölcsbor terjesztését.

Krenedits Ödön.

Névjegyzéke

azoknak, kik az alakuló Országos Erdészeti és Vadászati Altiszti Nyugdíj és Segély Egyesület tagjai óhajtanak lenni.

Sorsz.	Név.	Lakhely	Utolsó posta
881.	Oláh Ferencz	Meziád	K. Belényes
882.	Fekete Sándor	M. Vásárhely	
883.	Bollolay Miklós	Stajerlak	
884.	Darvas János	Kolozs-Monostor	
885.	Német Sámuel	Uj-Sinka	Sárkány
886.	Hanko Antal	Sztudnya	Murány
887.	ifj. Hanko Antal	"	"
888.	Molnár Márton	Tatrag	Zajzon
889.	Molnár János	Pancsova	
890.	Varga Ferencz	Szt. Domián	Bükkösd
891.	Pintér József	Török Koppány	
892.	Götmann Károly	Gadács	Derecske
893.	Salamon Imre	Patak p.	Somogy-Szill
894.	Urhegyi Pál	Török Koppány	
895.	Bihoi Vuk	Bozovics	
896.	Joveszku Ézsaiás	"	
897.	Novakovics József	"	
898.	Popisty Dávid	"	
899.	Gonza József	Lapusnik	Bozovics
900.	Franku Pál	Mocsiris	"

A bíró benyitotta a ház ajtaját s mi nyomban követtük őt. Rémitő büz ütötte meg orrunkat és a szabad nyílású tüzhelyen — bizonyosan lopott — fa lángja világította be a szurkos szobát.

A mint Piros a bírót és minket belépni látott, ijedten egy lépést tett hátra és a következő pillanatban már a kés fogását megváltoztatta markában.

A bíró egy lépésre közeledett feléje.

— Ez az úr itt — mondá reám mutatva beszélni akar veled Piros.

Vérben forgó szemek, irtózatoss vad tekintet volt rá a válasz. Szinte látszott rajta, hogy sajnálja: miért nem nyomta meg a ravaszt annak idején egy kicsit.

De a vad tekintet nem rémitett meg engemet.

— Tudom emberem, hogy milyen hired van a környéken — szóltam Pirosnak. Tudok arról is, hogy ma micsoda utasításokat adott ki Dányának, a mi elpusztításunkra, a miért hogy be mertük tenni lábunkat a magadénak hitt birodalomba. Sőt azt is láttam, a

901.	Zunia Mihály	Ó Sopot	Bozovics
902.	Velcota Novák	Uj-Sopot	"
903.	Uskatu Miklós	Dalborecz	"
904.	Jovesku Dömötör	Rudária	"
905.	Avram Prokop	Uj-Sopot	"
906.	Balat Venczel	Ravucska	"
907.	Boldia Péter	Mocsiris	"
908.	Andrey Dávid	Bozovics	
909.	Popovics Jánk	Ó-Borlovecz	Bozovics
910.	Murgu Márk	Rudária	"
911.	Valuseszku Illés	Puttna	"
912.	Suvetz Dömötör	Prilipecz	"
913.	Sandru Mihály	Bania	"
914.	Mila Janos	Bozovics	
915.	Ruja Sámuel	"	
916.	Ketrineszku Kriszta	"	
917.	Kalin Péter	Prigor	
918.	Dumitru György	Bozovics	
919.	Brebu Sándor	Uj-Sopot	Bozovics
920.	Mészáros György	B. M. Szt. Király	

KÜLÖNFÉLÉK.

Azokat a tisztelt olvasóinkat, kik egy évnegyedet meghaladó időre hátralékban vannak előfizetési díjaikkal, még egyszer felkérjük, hogy a hátralékot még e hó folyamán rendezni sziveskedjenek mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk nálunk a lap további küldését beszüntetni.

Személyi hírek. Az ungvári m. kir. főerdőhivatalnál előléptetve lettek II-od osztályu erdőőrökké: Horváth Alajos, Sztrileczky János, Jaczkovics Miklós, Havasi Illés, Rotharidesz Bertalan, Matyóka Mihály, Sznoha Vilmos, Riczkó Géza, Sztanek Gyula, Nyiredi János, Leck Lajos III-ad oszt. erdőőrök. Az utolsó nem érhetette már meg előléptetését, mert a rendelet kiadását megelőzőleg három nappal előbb meghalt. Jellemző az ungvári altiszti kar fenkölt gondolkodására az, hogy a többi tiznek fele lapunknak régi hive s

mint a bokor tövébe fekve, egyenesen fejmenek irányítottad fegyvered.

Ez a leleplezés láthatólag meglepte a vén gazembert; bizonyosan azt hitte, a bírót, és esküdttet látva, hogy mi most őt elfogni jöttünk és a kést görcsösen szorongatta markában.

Egy lépést tettem feléje.

Hiába mérged, Piros. Ha megmozdulsz gonosz szándékkal, vadászom tüstént lelő. Dobd el azt a kést, a mely csak vesztedet okozhatná és figyelj inkább szavaimra.

— Daczára elvetemültségednek, egy dolgot tisztelek benned: a vadász-szenvedélyt.

Teszek neked egy ajánlatot, hogy ne mondhasd, mint oly sokan a te fajtádból hogy az urak leigáznak titeket és megfosztanak mindeu örömtől és élvezettől.

Rozoga puskád van, a mely odakünn az erdőn, abban az odvas fában, a hol elrejtve tartod, mindig rosszabb és rosszabb lesz. Én tehát odaajándékozom neked az én hátultöltő fegyveremet. Ha akarod, neked,

törekvéseink buzgó harczoza. Reméljük, hogy a többiek is mihamarább követni fogják példájukat. A jól megérdemelt előléptetéshez tiszta szívből gratulálunk!

Az állatok tisztasága. Henri Coupin a Journal des Débatsban érdekes tanulmányt közöl az állatok tisztaságáról. Az ember — írja, nagy idő múlva jött csak rá a kefére, szivacsra és a szappanra, holott sok állat már az első pillanattól kezdve úgy használja a nyelvét, nyelvével tisztálkodik, akárcsak kefe vagy szivacs volna, némelyek pedig illafokat választanak ki porusaikból. Ismeretes, hogy milyen gondosan mosás a medvék a mackóikat. A macskafaj képviselői mindannyian rendkívül szeretik a tisztaságot. Nyelvüket kefének használják, talpuk azt a szolgálatot teljesíti, mint a hölgyek rizspor-pamaesa, a körmük a fésűt jelenti számukra. A majmok látszólag nem nagy kedvelői a tisztaságnak, valójában azonban mégis csak azok, még az orrukát is kifujják ujjjaikkal. Olyik majom a tenyeréből iszik, nehogy megnedvesítse tulajdoson a szakálát. Egy orangutang-hölgyecskét emlitenek, aki az éves után fogvájót használ. Egy csimpán megörölte a száját, valahányszor ivott. Az elefánt zuhant tud bocsátani magára az ormánya segítségével, sőt azt is állítják, hogy bizonyos mennyiségű vizet visz magával, ha utra megy. A rovarok a nyakukat és a vállukat tisztogatják gondosan, még akkor is, ha lefejezik őket. A madarak láthatólag jól érzik magukat, ha a vízben, vagy a homokban fürdenek, azonkívül valami kenőcsöt is ki tudnak választani és esőrük segítségével megsimítják vele a szárnyukat. Azt is megfigyelték állítólag, hogy a nőstény kanári kevésbé szereti a fürdőt, mint a kan. A kakadu annyira szereti a tisztaságot, hogy csaknem kitépi a tollait, amikor tisztálkodik. Azt mondják továbbá, hogy a denevér annyira hű és tetszvágyó, hogy választékot csinál magának a feje mögött egészen a háta közepéig.

Aranymező. Megint fölfedeztek egy mesés aranymezőt s azt állítják, hogy a gazdasága nagyobb a klondyiki aranyföldek bőségénél. Idahoban van az új Eldorado s az Utahban lévő Salt Lake Cityből adtak hirt először a csudás területől oda visszatért aranykeresők. A terület negyven angol négyzetmérföld. A legrendesebb eljárással állítólag ezer dollár értékű aranyat lehet szerezni. Az

mint vadörömnek, a vadászjegyet is megváltom. Meglásd, mily büszkén fogsz megjelenni az erdőn, nem félve senkitől, csak az Istentől.

Minden vadért megfizetem neked a lödiját, puska porral, seréttel, sőt dohánynyal is ellátlak egész éven át. És mindezekért cserébe csak egyet kívánok, azt, hogy tilos időben ne bánts a szegény terhes állatot. Légy ember és gondold meg: mily rút dolog pl. egy más állapotban levő nőt bántalmazni.

Ha ebbe beleegyzel és esküt teszel rá, hogy mindezt betartod, úgy itt a kezem, ezután bajtársak leszünk. De ha nem: akkor holnap már a tömlőczben számolod a napokat.

A vén bűnös arca e beszéd alatt egészen megváltozott. Egész valóján valami új indulat látszott erő venni: a hála öntudatlan érzése. Szemeit, melyek az imént még oly haragos villámokat löveltek felém, köny futotta el.

... Egy koppanás ballatszott és a véres kés kihullott Piros kezéből.

aranykvarc tonnája ötszáz-ötvenezer dollár értékű aranyat tartalmaz. Nagy darab tiszta aranyrögöket is találtak. Az ut az új Eldoradohoz nagyon veszedelmes. Rengeteg sok apró tolyó és tavacska teszi veszedelmessé az utat, amelyet egyébként csak éjszaka lehet járni, mert nappal a vidéket borító hó olvad s a hótakaró nagyon vastag. Éjjel a hótakaró felülete megfagy s elbirja az ember súlyát. Öt aranyásó már belezuhan a hótömegekbe, s odaveszett. Több ezer kalandor utban van már a mesés aranyföld felé.

Eltolt hid. A hidak javításának terén már olyan nagy a haladás, hogy még a vasuti közlekedés megakadályozása nélkül is rendbe lehet hozni a megrongált hidakat. Erre csak legutóbb is volt példa itt Budapesten. De hidakat egyszerűen el is lehet tolni. Az amerikai Szabadságban olvasunk erre nézve egy esetet New-Brunswick közelében Pennsylvania vasutvonalon a Raritan folyón keresztül vezető kilencszáz láb hosszú vasuti hidat a minap tizenegy lányira elfolták a nélkül, hogy a közlekedésben a legcsekélyebb fönnakadás történt volna. A déli expressz-vonat áthaladása után tizenkét óra tizenhárom perckor kezdtek hozzá az eltoláshoz és a tizenkét óra negyven perckor érkező tehervonat megállás nélkül haladhatott át a hidon.

A féllábu király. Zoroaster, az ó-iráni vallás reformátora azt írja, hogy mikor neki Isten a poklot megmutatta, egy csomó királyt látott ottan, a többi közt egy olyat, a kinek a féllába hiányzott. Megkérdezte ennek okát az Istentől, a ki így felelt neki: „Ez a gonosz király egész életében csak egyszer cselekedett jót. Egykor ugyanis vadászaton járván, egy tevévett észre, mely a jászoltól messze volt megkötve és így, bár igen éhes volt, a jászlat el nem érhetie. A jászlat tehát a király féllárával közelebb tolta a tevéhez. Ezért ezt a lábát a menyekbe vittem, a teste többi részét itt láthatod.

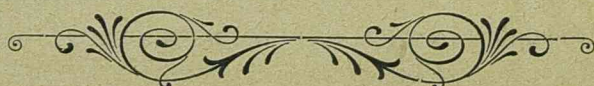
A Tisza eredete. A Tisza eredete egy az Iza folyóével. Mind a kettő Máramarosszigeten folyik keresztül. Az odaváló nép regéje így mondja el a Tisza és az Iza eredetét. A mikor még a világverő Attila uralkodott az országon: a máramarosi havasok között két vár volt, Az egyik vár Tiszát, a délceg fiatal vitézt vallotta urának, a másiknak szép özvegyasszony, Iza volt az asszonya. Tisza egy pásztorleányba volt szerelmes, a kit ezért az

Megtörtén hajtá le fejét és csókjaival halmozta el feléje nyújtott jobbomat. Mikor pedig puskaamat is a nyakába akasztottam, csak annyit tudott mondani: „Multiam Domnule, multiam!“ (Köszönöm, uram, köszönöm.) . . .

Másnap Piros letette az esküt, megkapta igazolványát és egy szépen megrajzolt vadóri kinevezést. Estére már együtt szalonkázunk a Medve-Árkában.

Sokat jártak hozzám azóta panaszra a korodi juhászok, hogy a Pirosból nem lehet most kutyát tartani, mert a mint ezölönk nélkül találja őket, irgalmatlanul lelövi, egyre azt hajtogatva: „Ismerem én a törvényt! Vigyázzon mindenki a maga kutyájára. Biz a kóbor eb ilyenkor a halálfia, mert az sok kárt tesz a vadakban.“

... No, hát urak nincse-igaza a közmondásnak. a mikor azt mondja: „Többet észszel, mint erővel!“

özvegy nagyon irigyelt. A szegény pásztorleányt a várasasszony elrabolta, a földalatti börtönbe záratta s azután csellel, kedveskedéssel iparkodott a bánkódó ifju szívét megnyerni. Tisza a bűvös csábitásnak nem tudott ellentállni. Nemsokára elfelejtette a halottnak vélt pásztorleányt s feleségül vette Izát. A mézeshetek még jóformán el se multak, a mikor már Iza hűtlen lett férjéhez, a kit harcba küldött s míg Tisza odajárt, a fiatal asszony a kedvesével megszökött. A havasi rémkirály előtt azonban nem maradt titokban a dolog. Tisza győztesen tért vissza a harcból s már látta vára tornyát, a mikor megjelent előtte a rémkirály és elmondta neki felesége hűtlenségét s a még életben lévő szegény pásztorleány szomorú sorsát. A hős vitéznek majd a szíve hasadt meg fájdalomában, de sirni nem tudott. A rémkirály megszánta őt: kösziklává változtatta s a kövek közül a fájdalom könyözőne forrás alakjában bugygyant ki. A néphit azt tartja, hogy a máramarosi havasok között ebből a forrásból eredt a Tisza. Bűnhődését azonban a hűtlen özvegy nem kerülte el. A rémkirály őt is forrásos sziklává változtatta s arra kárhoztatta, hogy az Iza vize a Tisza keblébe szakadjon. A szegény pásztorleányt meg kiszabadította börtönéből a rémkirály, s hogy méltatlan szenvedése miatt kárpótolja, Tisza és Iza várával ajándékozta meg.

Szerkesztői üzenetek.

Varga István urtól, Hetvehelyről 4 kor. Lakatos Mihály urtól Lakytelekről 4 kor. Erdélyi Ferencz urtól, K. K. Főlegyházáról 4 kor. Janicssek Antal urtól P. Toldiról 2 kor. Kiss János urtól Szabarról 2 korona előfizetési díjat köszönettel vettünk s ezennel nyugtázzuk. Schiopu Miklós urnak, Hosszufalu. Sem Dávid Gergelyt, sem Dáb Miklóst nem találjuk előfizetőink névjegyzékében s így legnagyobb sajnálatunkra lakásuk címét sem közölhetjük. Kokosu Traján urnak, P. Ruszka. A hiányzó 37-ik számot 5-én újból postára tettük. Zengráf József urnak, Sistarovecz. Erdészeti altisztek névjegyzéke még eddig sehol sem lett összeállítva. Lapunk szerkesztője már több ízben tett erre névze kísérletet, de sajnos, az uralkodó közöny mellett nem tudott elegendő anyagot összehozni. Marinka Zaharia urnak, Borlován. A két fegyver adómentes tarthatására a m. kir. pénzügyministeriumnak 1891 évi 2491 számú rendelete intézkedik. Az alapszabályok egy példányát megküldtük.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

M. kir. állami Erdőhivataltól.

Pályázati hirdetés.

1902 évi 452 szám. A Brassó vármegye prázsmári örjárásában egy évi 432 K. bérrel és 12 ürm³ hasáb tűzfával, vagy 36 K. faváltságdíjjal javadalmazott erdőszolgai állásra pályázat nyitattik.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy „Brassó vármegye tekintetes közig. erdészeti bizottságához” címzendő, saját kezűleg irt kérvényeiket — a melyekben nyelvismereteik is megirandók — az erdőtörvény 37 §-ában megszabott kellékek és eddigi szolgálataik igazolására szolgáló okmányokkal, valamint egészséges erős testalkat s jó látó-, halló- s beszélő képességüket tanúsító orvosi bizonyítvánnyal felszerelve, a brassói m. kir. áll. erdőhivatalhoz a folyó évi július hó 20-áig nyujtsák be.

A kinevezendő erdőszolga állását azonnal köteles elfoglalni.

Brassó 1902 évi Julius hó 1-én.

M. kir. áll. erdőhivatal.

Allást keres

Magyarország bármely részén egy 30 éves járási erdővéd, ki az erdőőri szakvizsgát jó eredménnyel letette, nyelvismerete magyar, katonakötelezettségének mint szolgálatvezető őrmester tett eleget. Az erdőgondnoksági irodai teendőkből, valamint az erdészeti és vadászat minden ágában kellő jártassággal bír. Az állást bármikor elfoglalhatja. Címét e lap kiadóhivatala közli. 1—5

ÁLLÁST KERES

egy erdőőr, ki a szakvizsgát jó eredménnyel letette, nyelvismerete magyar, német és román, az erdészeti és vadászati teendőkből egyaránt jól jártas, ért a nagy vadra való vadászathoz, cserkészéshez, a kártekonny és dúvadak irtásához. Címe megtudható e lap kiadóhivatalában. 3—3

Vadászat és Állatvilág.

Vadászati zoologiai és kinologiai képes szaklap. Bársony István és Fónagy József közreműködésével szerkeszti Parthay Géza. Előfizetési ára egész évre 8 kor., fél évre 4 korona. Mutatványszámokat díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, Rottenbiller-utca 30. szám.

Szárnyasaink.

Az egyedüli magyar nyelvű baromfitenyésztési képes szaklap foglalkozik a baromfitenyésztés összes ágaival, betegségeivel és ezek gyógykezeléseivel. A lap az Országos Baromfitenyésztési Egyesület hivatalos közlönye és Parthay Géza igazgató szerkeszti. Előfizetési ára egész évre 8 korona, fél évre 4 korona. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal:

Budapest, Rottenbiller-utca 30. szám.

Skaba Károly H.

Budapest, VI., Váci-körút 33. sz.

A gyár alapított 1865. évben.

Ajánlja saját gyári raktárát, mindennemű vadászfegyverekben, revolverekben, pisztolyokban, kardokban, satkantyukban, vadász, vivo és sporteszközökben fegyverrészek és löeszközökben valamint mindennemű lőszerben.

Wänzel, Werndel és Kropatschek karabélyok mindig raktáron vannak.

Javitások is elfogadtnak.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir.-udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.

Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közreboocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési cikkek szállítására

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megéveszteti óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyújthatnának.

Kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

STEGMANN JÁNOS könyvnyomdája
Szász-Sebesen

elvállalja minden könyvnyomdai munka gyors és esino elkészítését a legolcsóbb árak mellett.

Névjegymegrendeléseknél mintával is szolgálok és azok a megrendelés napján eszközöltetnek.

MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB és LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. és KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTÁLLÓJA A REMONTOIR
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ORÁK, ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KÉSZPENZERT VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN és BÉRMENTVE

Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szörmés vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészi kivitel.

Budapest, II. Donáti u. 7.

A természet és Halászat

állattani, vadászati és halászati képes folyóirat. Egy évre 6 kor. Megjelenik havonként kétszer.

Mutatványokat ingyen küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.